

زوال عقد

در قانون مدنی ایران

قاسم احمدی حاوه

سرشناسه	:	احمدی خاوه، قاسم، ۱۳۶۱-
عنوان قراردادی	:	ایران. قوانین و احکام etc, Laws, Iran
عنوان و نام پدیدآور	:	زوال عقد در قانون مدنی ایران/قاسم احمدی خاوه.
مشخصات نشر	:	ورامین: وارنا، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	:	۲۳۲ ص.
شابک	:	۰-۰-۳۷۹۷۰۶۲۲-۹۷۸: ۴۵۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه.
یادداشت	:	نمایه.
موضوع	:	نقض قرارداد — ایران
موضوع	:	Iran — contract of Breach
موضوع	:	قراردادها — ایران
موضوع	:	Iran — Contracts
موضوع	:	قانون مدنی — ایران
موضوع	:	Iran — law Civil
موضوع	:	عقود و ایقاعات (فقه) — ایران
موضوع	:	Iran — (law Islamic) Contracts
رده بندی کنگره	:	۸۲۴ MH
رده بندی دیویی	:	۵۵۰.۲۲۸
شماره کتابشناسی ملی	:	۶۱۸۷۷۲۲

زوال عقد در قانون مدنی ایران

قاسم احمدی خاوه

ناشر: وارنا

طراحی جلد: گرافیک وارنا | صفحه آوایی: سمیه شاه حسینی

نوبت انتشار: اول، تابستان ۱۳۹۹ | شمارگان: ۲۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: مبین | شابک: ۰-۰-۳۷۹۷۰۶۲۲-۹۷۸ | قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

تلفن: ۰۹۳۰۸۴۲۸۷۷۱ - ۳۶۲۶۱۴۲۸

Telegram: @varnapress2017 | www.varnapub.blogfa.com

فهرست مطالب

۶	فهرست مطالب
۱۰	پیشگفتار
۱۰	هدف جاودانه زیستن نیست، ساختن چیزی است که جاودان بماند
۱۲	فصل اول: اصول فقه کاربردی
۱۳	۱- حکم تکلیفی:
۱۴	۲- حکم وضعی:
۱۷	قاعده حترقی:
۱۸	قاعده اصولی:
۱۸	تطبیق قانون:
۱۸	۱- مورد خارج:
۱۹	۲- عمل حقوقی:
۲۲	لزوم تفسیر
۲۳	روش تفسیر
۲۳	اقسام تفسیر
۲۴	۱- تفسیر قانونی:
۲۴	۲- تفسیر قضائی:
۲۵	طرق تفسیر
۳۱	۲- مطلق و مقید
۳۴	۴- منطوق و مفهوم
۳۶	۵- حجت
۳۹	۶- روح قانون
۴۰	۷- عرف و عادت
۴۰	۸- اصول عملیه
۴۲	۲- استصحاب
۴۴	شرایط استصحاب
۴۸	۱- استصحاب مسبی

۴۹	۳- استصحاب سببی.....
۵۱	فصل دوم: زوال عقد.....
۵۲	اول: اسباب قهری انحلال عقد.....
۵۳	دوم: اسباب ارادی انحلال عقد.....
۵۸	خيارات مشترك.....
۵۹	۱- خيار شرط.....
۶۰	۲- خيار ريت و تخلف وصف.....
۶۷	۵- خيار تدليس.....
۶۸	۶- خيار تبعض فقه.....
۷۵	فسخ در بيع شرط.....
۷۸	فسخ در عقد معاوضه.....
۸۰	اقسام عقد (۱۸۳ تا ۱۸۹ ق. م.).....
۸۰	تعريف عقد.....
۸۰	۱- عقود و معاملات به اقسام ذيل منقسم می شوند.....
۸۱	۲- عقد لازم.....
۸۱	۳- عقد جایز.....
۸۲	۴- عقد خياری.....
۸۲	۵- عقد منجز و معلق.....
۸۳	تعاریف کوتاهی از چند واژه مهم.....
۸۵	بطلان.....
۹۶	فصل سوم: مبطلات مختص.....
۹۶	(۱) اموال عمومی (۲۳ تا ۲۸ ق. م.).....
۹۷	موارد انحلال، بطلان و انفساخ.....
۹۷	(۲) عقد حق انتفاع (۴۰ تا ۵۴ ق. م.).....
۹۹	موارد انحلال، بطلان و زوال حق انتفاع.....
۱۰۴	فصل چهارم: عقد وقف (۵۵ تا ۹۱ ق. م.).....
۱۰۵	شرایط صحت و موارد انحلال، انفساخ و بطلان وقف.....
۱۱۴	فصل پنجم: عقد بيع (۳۳۸ تا ۴۶۵ ق. م.).....

۱۲۰	۶-در صورتی که اموال دولتی یا مشترکات عمومی باشند:
۱۲۱	۹- میع باید قابل خرید و فروش باشد:
۱۲۶	فصل ششم: عقد اجاره (۴۶۶ تا ۵۱۷ ق. م.)
۱۲۷	اقسام اجاره به اعتبار مال الاجاره:
۱۲۷	موارد انحلال، بطلان و انفساخ:
۱۳۰	در صورت بطلان عقد اجاره:
۱۳۲	فسخ اجاره:
۱۳۶	فصل هفتم: عقد مزارعه (۵۱۸ تا ۵۴۲ ق. م.)
۱۳۶	موارد انحلال، بطلان و انفساخ:
۱۳۹	موارد فسخ مزارعه:
۱۴۰	فصل هشتم: عقد مساقات (۵۴۳ تا ۵۴۴ ق. م.)
۱۴۲	فصل نهم: عقد مضاربه (۵۴۶ تا ۵۶۰ ق. م.)
۱۴۴	فصل دهم: عقد جماله (۵۶۱ تا ۵۷۰ ق. م.)
۱۴۴	تعریف:
۱۴۸	فصل یازدهم: عقد شرکت (۵۷۱ تا ۶۰۶ ق. م.)
۱۴۸	۱- اشاعه:
۱۴۸	۲- عقد شرکت:
۱۴۹	موارد انحلال بطلان و انفساخ شرکت:
۱۵۲	فصل دوازدهم: عقد ودیعه (۶۰۷ تا ۶۳۴ ق. م.)
۱۵۴	فصل سیزدهم: عقد عاریه (۶۳۵ تا ۶۴۷ ق. م.)
۱۵۶	فصل چهاردهم: عقد قرض (۶۴۸ تا ۶۵۳ ق. م.)
۱۵۶	موارد انحلال، بطلان و انفساخ:
۱۵۸	فصل پانزدهم: عقد وکالت (۶۵۶ تا ۶۸۳ ق. م.)
۱۶۲	فصل شانزدهم: ضمان عقدی (۶۸۴ تا ۷۲۳ ق. م.)
۱۶۸	فصل هجدهم: عقد حواله (۷۲۴ تا ۷۳۳ ق. م.)
۱۷۲	فصل هجدهم: عقد کفالت (۷۳۴ تا ۷۵۱ ق. م.)
۱۷۶	فصل نوزدهم: عقد صلح (۷۵۲ تا ۷۷۰ ق. م.)
۱۸۰	فصل بیستم: عقد رهن (۷۷۱ تا ۷۹۴ ق. م.)

۱۸۴	فصل بیست و یکم: عقد هبه (۷۹۵ تا ۸۰۷ ق.م.)
۱۸۸	فصل بیست و دوم: اخذ به شفعه (۸۰۸ تا ۸۲۴ ق.م.)
۱۹۴	فصل بیست و سوم: وصیت (۸۲۵ تا ۸۶۰ ق.م.)
۲۰۴	فصل بیست و چهارم: نکاح (۱۰۳۴ تا ۱۱۱۹ ق.م.)
۲۱۸	فصل بیست و پنجم: طلاق (۱۱۲۳ تا ۱۱۵۷ ق.م.)
۲۲۴	نمایه
۲۳۱	فهرست منابع

پیشگفتار

هدف، جاودانه زیستن نیست، ساختن چیزی است که جاودان بماند

خداوند منان را سپاس می‌گیریم که عنایتش مشمول این بنده ناچیز گردید تا بتوانم صفحاتی را در باب حقوق مدنی تقدیم شده مناسبت نمایم. صفحاتی که هرچند ممکن است ناچیز باشد اما سال‌ها شور و اشتیاق وصف‌ناشدنی، و عنقی لبریز در پس آن نهفته است.

از همان روزهای ابتدایی تحصیلات در رشته حقوق، شوق تحقیق و بررسی در موضوعات حقوقی در وجودم موج می‌زد، اما زمانی که ملائمت کردم برای یافتن برخی موضوعات حقوقی گاهی باید چندین کتاب مختلف را بخوانم، که کاد، زسایر و گران‌قیمت است، دغدغه ارائه مسائل و موضوعات حقوقی با کلامی روان و دسترسی آسان برای علاقه‌مندان به مطالب حقوقی در ذهنم شکل گرفت، تا اینکه چراغی پیش رویم روشن شد و می‌دانستم که داشتن تا این کتاب را به رشته تحریر درآورم.

جا دارد یاد کنم از پدر مرحومم که در دهه ۷۰ مدیر دفتر دادگستری پاکدشت بود و بذل علاقه‌مندی به حقوق از همان زمان در ذهن و ضمیرم کاشته شد. زندگی که شوق و علاقه وافر ایشان را در گره‌گشایی و کمک به مردم را در مسائل قضایی و حقوقی می‌دیدم. بار ایشان را به‌عنوان یک انسان مردم‌دار و دلسوز، سرمشق راه زندگی خویش قرار دادم. کتاب حاضر نیز در واقع تکمیل تلاش ناتمام آن عزیز سفر کرده است که فرصت کامل کردنش را نیافت و امروز پس از ۱۳ سال توفیقی حاصل شد تا بتوانم یادگارش را که خط فکری مناسبی به بنده القاء نمود به سرانجام رسانم.

کتاب پیش رو، قطره‌ای کوچک از دریای بیکران علم حقوق مدنی است که با استفاده از آراء اساتید بزرگ علم حقوق ایران، همچون دکتر سید حسن امامی، دکتر ناصر کاتوزیان و... تکمیل گردیده و به همه علاقه‌مندان حقوق تقدیم می‌گردد. این شاگرد کوچک مکتب حقوق هیچگونه ادعایی در این رابطه نداشته و نظرات مطروحه در کتاب، در واقع چکیده افکار و نظرات بزرگان حقوق می‌باشد.

باتوجه به قرابت فقه امامیه و حقوق ایران و نیز نظر به این موضوع که فهم درست و عمیق اصول فقه باعث فهم درست مواد قانونی می‌شود، در مقدمه کتاب، برخی اصول کاربردی اصول فقه بیان شده است تا رهنمودی برای تشخیص و استنتاج احکام از متن مواد قانونی باشد. همچنین به جهت اهمیت موضوع «خيارات» که در بسیاری از شئون زندگی اجتماعی انسان جریان دارد در فصل‌های بعدی به موضوع خيارات و احکام آن‌ها پرداخته شده و سپس فصولی در خصوص عقود معینه در قانون مدنی ایران پرداخته شده است. همچنین در این کتاب همان‌گونه که در بالا بدان اشاره گردید، سعی شده است از منظر فقهی نه به مواردی که عقود را دچار زوال و بطلان می‌نماید پرداخته شود. بررسی موضوعات از منظر مختلف و پرداختن به موارد انحلال، بطلان و انفساخ عقود، باعث آشنایی بهتر ما با شرایط صحت و ابطال و گونه‌های آن‌ها می‌شود.

همچنین از همه اساتید و دوستان دانشکده حقوق دانشگاه آزاد واحد پیشوا- ورامین، تقدیر و تشکر می‌نمایم و سلامتی و توفیق ایشان را آرزو می‌نمدم. امید است مطالب این کتاب مورد توجه علاقه‌مندان حقوق مدنی قرار گیرد و پس از ترقق و مطالعه آن، عیوب و کاستی‌های آن را، جهت تکمیل و اصلاحات بعدی با این حقیر در میان گذارند تا انشاءالله بتوانم در سنوات بعدی کاری پخته‌تر و با ایراداتی کمتر تقدیم نمایم. در پایان جا دارد از ارادتمندان که مشوق بنده برای نگارش و تحقیق در این زمینه است تقدیر و تشکر نموده و زحمات ایشان را به‌عنوان مدیریت «نشر وارنا» در جهت چاپ این اثر ارج می‌نهم.

قاسم احمدی خاوه
بهار ۱۳۹۹ ورامین